

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2020

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2020

RAPORT ANUAL

PRIVIND IMPLEMENTAREA PROIECTULUI DIN CADRUL PROGRAMULUI DE STAT (2020-2023)

FUNDAMENTAREA PARADIGMEI DE PROFESIONALIZARE A CADRELOR DIDACTICE ÎN CONTEXTUL PROVOCĂRILOR SOCIETALE CIFRUL: 20.80009.0807.45

Prioritatea strategică: IV. Provocări societale

Conducătorul proiectului

VICOL Nelu

Nelu Nelu

Directorul Institutului
de Științe ale Educației

VICOL Nelu

Nelu Nelu

Consiliul Științifico-Didactic

VICOL Nelu

Nelu Nelu

Chișinău 2020

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE
ALE EDUCAȚIEI

DOINA, 104
MD-2059 CHIȘINĂU
REPUBLICA MOLDOVA
Tel.+373 22 40-07-00, fax +373 22 45 98 54
Web: www.ise.md e-mail: ise@ise.md

ИНСТИТУТ
ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАУК

ДОЙНА, 104
МД -2059 КИШИНЭУ
РЕСПУБЛИКА МОЛДОВА
л.+373 22 40 07 00, Факс. +373 22 45 98 54
Web: www.ise.md e-mail: ise@ise.md

№ 07-198 din 27.11 2020

EXTRAS

din procesul-verbal nr. 15 al ședinței din 27 noiembrie 2020
a Consiliului Științifico-Didactic al Institutului de Științe ale Educației

Ordinea de zi:

- 1. Cu privire la examinarea și aprobarea Raportului de activitate științifică pentru anul 2020 în cadrul proiectului:**
  - 20.80009.0807.45 **Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale**, director de proiect **Nelu Vicol, dr., conf. univ.**

S-a discutat:

- 2. Aprobarea Raportului de activitate științifică pentru anul 2020 în cadrul proiectului:**
  - 20.80009.0807.45 **Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale**, director de proiect **Nelu Vicol, dr., conf. univ.**

S-a decis:

- 3. A aproba Raportul de activitate științifică pentru anul 2020 în cadrul proiectului:**
  - 20.80009.0807.45 **Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale**, director de proiect **Nelu Vicol, dr., conf. univ.**

Președinte al Consiliului Științifico-Didactic

Nelu VICOL
dr., conf. univ.

Secretar științific

Oxana PALADI
dr., conf. univ.

Ex.: Oxana PALADI
Tel.: 061020501

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs

I. Analiza holistică și consolidarea expertizei științifice a profesionalizării cadrelor didactice în procesul de formare profesională

2. Obiectivele etapei anuale

1. Identificarea reperelor științifice ale profesionalizării cadrelor didactice în procesul de formare profesională inițială și continuă
2. Diagnosticarea nivelului de profesionalizare a cadrelor didactice
3. Stabilirea condițiilor socio-psiho-pedagogice în asistarea traseului de profesionalizare a cadrelor didactice în procesul de formare inițială și continuă
4. Sintetizarea rezultatelor diagnosticării în studiul analitic/științifico-metodologic

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale

1. Elaborarea și interpretarea/explicitarea conceptelor, teoriilor și definițiilor în configurarea paradigmatică a profesionalizării cadrelor didactice;
2. Specificarea conținutului și a metodologiei procesului de diagnosticare-evaluare a nivelului de profesionalizare a cadrelor didactice;
3. Determinarea condițiilor socio-psiho-pedagogice în asistarea traseului de profesionalizare a cadrelor didactice;
4. Identificarea instituțiilor de formare (universitară și continuă) implicate în procesul de diagnosticare;
5. Determinarea criteriilor și indicatorilor de referință în problematica vizată;
6. Determinarea metodelor de diagnosticare-evaluare, a structurii și componenței eșantionului de participanți, a conținutului chestionarelor, metodelor și responsabililor de recoltarea informațiilor veridice pe diverse căi pentru conceperea/expertizarea situației reale privind nivelul de racordare a programelor de formare inițială și continuă în perspectiva profesionalizării cadrelor didactice din R. Moldova în raport cu prevederile Codului Educației și cu programele/tendențele de formare în domeniu stabilite în UE.
7. Diseminarea rezultatelor cercetării în cadrul experimentelor psihopedagogice, al publicațiilor, programelor/modulelor/proiectelor de formare profesională, manifestărilor științifice.
8. Sintetizarea investigațiilor în studiul analitic/științifico-metodologic conform etapei 2020.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale

1. Documentarea primară în problematica investigațiilor.
2. Elaborarea metodologiei și instrumentarului de cercetare.
3. Crearea paginii de prezentare a proiectului pe site-ul IȘE și Facebook.
4. Chestionarea respondenților din eșantioanele participante în experimentul psihopedagogic privind identificarea traseului de profesionalizare a cadrelor didactice, pe cicluri de formare – inițială și continuă.
5. Promovarea și diseminarea rezultatelor cercetării prin:
- plasarea pe site-ul IȘE a rapoartelor trimestriale/semestriale/anuale privind investigațiile în cadrul proiectului;
- monografii;
- studii (lucrări colective) / ghiduri științifico-metodologice;

- articole științifice în „Univers Pedagogic” – Revistă științifică de Pedagogie și Psihologie a IȘE, Categoria B, și materialelor de popularizare a științei în ziarul „Univers Pedagogic Pro” al MECC și IȘE;
- publicații științifice în reviste internaționale, în culegeri de materiale ale forurilor științifice naționale și internaționale;
- organizarea secțiunii „Formarea profesională inițială și continuă a cadrelor didactice: provocări societale și premise educaționale” în cadrul Conferinței Științifice Internaționale „Educație: factor primordial în dezvoltarea societății”, 09 octombrie 2020, IȘE, și publicarea volumului cu materialele prezentate de participanți (www.ibn.idsi.md; www.idsi.md/tv);
- participarea cu prezentarea comunicărilor în cadrul manifestărilor științifice naționale și internaționale;

- cursuri / programe / module de formare profesională continuă/calificare suplimentară/recalificare profesională în cadrul IȘE etc.

6. Participarea în comun cu MECC și alte entități în cadrul unor proiecte, programe etc. privind formarea profesională a cadrelor didactice în procesul de implementare a politicilor în domeniul educațional.

5. Rezultatele obținute

Filosoful și profesorul indian Giddu Krishnamurti postulează că adevărata problemă a educației este educatorul. Atare postulat ne-a incitat să reflectăm în conceptualizarea proiectului asupra următoarelor interogații socio-psiho-pedagogice, și anume: școala este în conflict cu profesorii?; profesorii nu satisfac ori satisfac inefficient expectanțele școlii și ale comunității?; profesionalizarea cadrelor didactice este situată pe circuite debusolante?; școala – încotro?; ce modele implementează: este stabilită pe ancorele unui „azi”, neșanjabil, tradițional, sau este orientată spre modernitate, postmodernitate și provocări?

Investigațiile sunt axate pe argumente riguroase că orice tip de școală începe să funcționeze cu asigurarea de resurse umane. În acest context sunt stabilite interacțiuni umane între indivizi, grupuri și vârste ce presupun atașamente pe care le are un actor social față de grupul său de apartenență, deci în deținerea identității sale, numite construcții mentale și profesionale, iar școala își are începutul odată cu începutul activității cadrului didactic – Magister ludi –, persoană încadrată și angajată personal și profesional. În contextul acestor postulate rezultatele relevante obținute cu impact socio-psiho-pedagogic și de transfer tehnologic sunt vizualizate pe două niveluri:

A. Nivelul epistemic (analitic și teoretic) fundamentat prin următoarele:

- argumentarea conceptului operatoriu „provocări societale”/„schimbare socială” în acreditarea epistemică și metodologică a acestuia asupra educației și profesionalizării cadrelor didactice;
- delimitarea conceptelor „tradițional” și „modern” de formare a cadrelor didactice cu referință la profesionalizarea acestora;
- analiza relevanței politicilor educaționale privind profesionalizarea cadrelor didactice prin formarea profesională continuă (lifelong learning / deep-learning);
- argumentarea conceptului de orientare profesională în contextul politicilor educaționale și al profesionalizării cadrelor didactice;
- determinarea reperelor științifice și praxiologice ale profesionalizării cadrelor didactice;
- argumentarea epistemologiei conceptului de profesionalizare a cadrelor didactice în

procesul de formare profesională inițială și continuă;

- determinarea indicatorilor și criteriilor de poziționare a activității de profesionalizare a cadrelor didactice pe dimensiunea formare continuă, cum ar fi ocuparea forței de muncă în ultimii ani în R. Moldova;

- identificarea condițiilor socio-psiho-pedagogice în asistarea traseului de profesionalizare a cadrelor didactice în procesul de formare profesională inițială și continua continuă;

- diagnosticarea nivelului de profesionalizare în formarea profesională inițială și identificarea criteriilor de referință și a indicatorilor de profesionalizare în procesul de formare inițială a cadrelor didactice în contextul Codului Educației, Procesului Bologna;

- analiza influenței mediului educațional asupra dezvoltării traseului de profesionalizare a cariere didactice în procesul de formare profesională inițială și identificarea rolurilor și a competențelor cadrului didactic din perspectiva mediului educațional;

- recomandări procesuale privind ajustarea calificărilor obținute în procesul de formare profesională continuă la Cadrul Național al Calificărilor;

- repere conceptuale privind profesionalizarea cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic din perspectiva procesului de formare profesională continuă;

- identificarea gradului de atractivitate a profesiei pedagogice ;

- structurarea și interpretarea nivelului de creștere a gradului de atractivitate a profesiei didactice în contextul formării profesionale inițiale;

- repere psihopedagogice privind formarea conștiinței profesionale a studenților viitori pedagogi;

- conceptualizarea structurală a studiului monografic privind valorificarea conceptelor pedagogice în Republica Moldova.

B. Nivelul aplicativ/praxiologic/metodologic/de transfer tehnologic:

- aplicarea și analiza textuală și statistică a chestionarelor privind diagnosticarea diferitor nivele de profesionalizare a cadrelor didactice în formarea profesională inițială și continuă;

- monografia: Nelu VICOL, „Educația corectivă. O metaforă societală, culturală și psihopedagogică”. Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2020, 158 de pagini (9,48 c.a.) ISBN 978-9975-46-455-0;

- monografia: Violeta VRABII, „Dezvoltarea personală a cadrului didactic: perspective psihosociale”. Chișinău : Tipogr. „Print-Caro”, 2020, 208 pagini (12,48 c.a.) ISBN 978-9975-48-179-3;

- monografia: Vasile Gh. COJOCARU, Valentina COJOCARU, Formarea cadrelor didactice din perspectiva profesionalizării carierei didactice: semnificații și implicații actuale. Chișinău: Tipografia UPS „Ion Creangă”, 2020, 216 pagini (12,96 c.a.) ISBN 978-9975-46-455-0

- volumul cu materialele Conferinței Științifice Internaționale „Educația: factor primordial în dezvoltarea societății”, 9 octombrie 2020, IȘE. Coordonatori științifici: POGOLȘA Lilia, dr. hab., prof. univ.; BUCUN Nicolae, dr. hab., prof. univ.; VICOL Nelu, dr., conf. univ. Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2020, 504 p. (30,24 c.a.). ISBN 978-9975-48-178-6;

- modelul Planul individual de dezvoltare profesională (PIDP) a cadrelor didactice;

- studiul metodologic: Ștefania ISAC, „Diagnosticarea nivelului de profesionalizare a cadrelor didactice”, Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2020, 504 p. ISBN 978-9975-48-180-9;

- studiul științifico-metodologic „Configurarea paradigmatică a profesionalizării cadrelor didactice în contextul provocărilor societale” (lucrare colectivă, în curs de apariție 2020);

- articole științifice publicate în reviste științifice de impact, Categoria B, și în culegeri de

materiale ale forurilor științifice naționale și internaționale ;

- referate și comunicări științifice prezentate în cadrul forurilor științifice naționale și internaționale ;
- articole de popularizare a științei psihopedagogice și a culturii educației în ziarul „Univers Pedagogic Pro” al MECC și IȘE ;
- planuri/programe/module de formare profesională continuă / calificare suplimentară / recalificare profesională a cadrelor didactice.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în formă de publicații

Monografii (recomandate spre editare de Consiliul Științifico-Didactic al IȘE acreditate la profilul respectiv):

Monografii monoautor:

COJOCARU, V. Gh.; COJOCARU, V. Formarea cadrelor didactice din perspectiva profesionalizării carierei didactice: semnificații și implicații actuale. Referenți științifici: O. Dandara; I. Racu. Chișinău: Tipografia UPS „Ion Creangă”, 2020. 216 pagini (12,96 c.a.) ISBN 978-9975-46-455-0

VICOL, Nelu. Educația corectivă. O metaforă societală, culturală și psihopedagogică. Prefață: Victor Țvircun, prof. univ., dr. hab. Referenți: Cojocaru Vasile Gh., Afanas Aliona, Isac Ștefania, Hadârcă Maria, Solovei Rodica, Cebanu Lilia, Melnic Natalia, Barna Iuliana-Petronela (România). Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2020, 158 pagini, (9,48 c.a.), ISBN 978-9975-48-169-4

VRABII, Violeta. Dezvoltarea personală a cadrului didactic: perspective psihosociale. Referenți : Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2020, 208 p. (12,48 c.a.) ISBN 978-9975-48-179-3

Monografii colective cu specificarea contribuției personale)

VICOL Nelu, ȚVIRCUN Victor, POGOLȘA Lilia, AFANAS Aliona, CEBANU Lilia, VRABII Violeta, MELNIC Natalia, COJOCARU Vasile GH., COJOCARU Valentina, GHERȘTEGA Tatiana, BERLINSCHI Eugenia. Paradigma profesionalizării cadrelor didactice în contextul provocărilor societale. Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2020, 300 p. (18,00 c.a.) În cur de apariție (decembrie, 2020, conform Anexei „Specificarea serviciilor de tipărire a lucrărilor științifico-didactice/metodice” la Contractul nr. 23 din 20.10.2020 încheiat cu SRL Tipografia „Print-Caro” din Chișinău)

Articolele în revistele științifice din Republica Moldova de categoriile A, B, B+ și C:

AFANAS, A. Formarea profesională continuă a cadrelor didactice la nivel național: reglementări normative. *Revista Univers Pedagogic*. Revistă științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Științe ale Educației, 2020. Cat. B, nr. 1 (65), p. 40 – 45 (0,36 c.a.).ISSN 1811-5470

AFANAS, A. Demersul experimental al formării profesionale continue. *Revista Univers Pedagogic*. Revistă științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Științe ale Educației, 2020. Cat. B, nr. 3 (67), p. 65-75 (0,66 c.a.). ISSN 1811-5470.

ISAC, Șt. Dezvoltarea capitalului uman din sistemul de învățământ în contextul provocărilor societale actuale. *Revista Univers Pedagogic*. Revistă științifică de Pedagogie și Psihologie a

Institutului de Științe ale Educației, 2020. Cat. B, nr. 1 (65), p. 46-52 (0,42 c.a.). ISSN 181 - 5470

VICOL, Nelu et alii. Entități corelative: etica, ecologia/ecoetica și bioetica în educație. *Revista „Univers Pedagogic”*. Revistă științifică de Pedagogie și Psihologie a Institutului de Științe ale Educației, 2020. Cat. B, nr. 1(65), p. 7-20 (0,84 c.a.). ISSN 1811-5470

VRABII, Violeta. Rolul atitudinii în contextul dezvoltării personale a cadrului didactic. *Revista „Univers Pedagogic”*. Revistă științifică de Pedagogia și Psihologie a Institutului de Științe ale Educației, 2020. Cat. B, nr. 2 (66), p. 60-65 (0,36 c.a.). ISSN 1811-5470

Tezele și articolele ale comunicărilor științifice publicate în culegeri de materiale ale congreselor, simpoziunelor, conferințelor științifice și altor manifestări științifice:

a) incluse în Registrul național al manifestărilor științifice din Republica Moldova:

AFANAS, A. Aspecte metodologice ale programului de formare profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul general. În: *Managementul educațional: realizări și perspective de dezvoltare*. Conferință Științifică Internațională, ed. a III-a, 8 mai 2020, Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte, Catedra de Științe ale Educației. p. 381-387 (0,5 c.a.). ISBN 978-9975-3422-5-4.

AFANAS, A. Teorii și modele pedagogice de formare profesională continuă a cadrelor didactice. În: *Educația: factor primordial în dezvoltarea societății*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 09 octombrie 2020, Coord. științifici: L., POGOLȘA et alii. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2020, (Tipogr. „Print-Caro”), p. 409 – 416 (0,4 c.a.). ISBN 978-9975-48-178-6.

AFANAS, A. Domenii de competențe ale cadrului didactic. În: *Educația: factor primordial în dezvoltarea societății*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 09 octombrie 2020, Coord. științifici: L., POGOLȘA et alii. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2020 (Tipogr. „Print-Caro”), p. 449 – 456 (0,5 c.a.). ISBN 978-9975-48-178-6

BERLINSCHI, Eugenia. Activitatea metodică în instituțiile de învățământ profesional tehnic. În: *Educația: Factor primordial în dezvoltarea societății*, Materialele Conferinței științifice internaționale, 9 octombrie 2020. Coord. științifici: L., POGOLȘA et alii. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Print-Caro”), 2020. p. 475-478 (0,24 c.a.). ISBN 978-9975-48-178-6

CEBANU Lilia, *Eficiența și tipologia stilurilor manageriale utilizate în cadrul activităților de formare profesională continuă a cadrelor didactice*. Iași, 30 octombrie 2020. În: Materialele Conferinței internaționale „Dezvoltarea economico-socială durabilă a euroregiunilor și a zonelor transfrontaliere. Ediția VI”. Iași: Editura Performantica, p.172-179 (0,48 c.a.), ISBN: 978-606-685-744-

CEBANU, Lilia, *Modalități de integrare profesională a cadrelor didactice debutante în procesul educațional*. În: Materiale ale Conferinței Științifico-Practice Internaționale „Managementul educațional: realizări și perspective de dezvoltare, Ediția a III-a”, 08.05.2020, Universitatea de Stat „Alec Russo”, mun. Bălți. Bălți: Tipogr. USB, p.421-428 (0,48 c.a.). ISBN 978-9975-3422-5-4

CEBANU, Lilia, *Eficiența activității manageriale în formarea profesională continuă a cadrelor didactice*: In: „Educația: factor primordial în dezvoltarea societății”, Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 9 octombrie, 2020, Coord. științifici: L., POGOLȘA et alii. Institutul de Științe ale Educației. Chișinău: Tipogr. „Print- Caro”, 2020,, p.431-437 (0,42 c.a.), ISBN 978-9975-48-178-6

CEBANU, Lilia, *Valoarea marketingului educațional în instituțiile prestatoare de servicii educaționale*: In: „Educația: factor primordial în dezvoltarea societății”, Materialele Conferinței științifice internaționale 9 octombrie, 2020, Coord. științifici: L., POGOLȘA et alii. Institutul de Științe ale Educației Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2020, p. 313-319 (0,42 c.a.), ISBN 978-9975-48-178-6

COJOCARU, V.GH. Formarea inițială a cadrelor didactice din perspectiva profesionalizării carierei didactice. În: *Educația: Factor primordial în dezvoltarea societății*, Materialele Conferinței științifice internaționale, 9 octombrie 2020. Coord. științifici: L., POGOLȘA et alii. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Print-Caro”), 2020. p. 393-402 (0,60 c.a.). ISBN 978-9975-48-178-6

COJOCARU, V. Calitatea formării inițiale universitare în opinia cadrelor didactice debutante. În: *Educația: Factor primordial în dezvoltarea societății*, 9 octombrie 2020. Materialele Conferinței științifice internaționale, 9 octombrie 2020. Coord. științifici: L., POGOLȘA et alii. Chișinău: IȘE (Tipogr. „Print-Caro”), 2020. P. 417-422 (). ISBN 978-9975-48-178-6

ISAC, Ștefania. Idealul pedagogic în contextul provocărilor societale. În: *Educația: factor primordial în dezvoltarea societății*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 9 octombrie 2020. Coord. științifici: L., POGOLȘA et alii. Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2020, p.442 – 448 (0,42 c.a.). ISBN: 978-9975-48-178-6

MOGÎLDEA, I. Influența mediului școlar asupra dezvoltării traseului de profesionalizare a cadrelor didactice. În: *Educația: factor primordial în dezvoltarea societății*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 09 octombrie 2020, Coord. științifici: L. POGOLȘA et alii. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2020 (Tipogr. „Print-Caro”), p. 409-416 (0,4 c.a.). ISBN 978-9975-48-178-

POGOLȘA, Lilia. Profesionalizarea pedagogică a cadrelor didactice: un prezent recuperabil? În: *Educația: factor primordial în dezvoltarea societății*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 09 – 10 octombrie 2020, Coord. științifici: L. POGOLȘA et alii. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2020 (Tipogr. „Print-Caro”), p. 3-9 (0,42 c.a.). ISBN 978-9975-48-178-6.

VICOL, Nelu. Un incipit al profesionalizării pedagogice: profesorul mentales. În: *Educația: factor primordial în dezvoltarea societății*, Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 09 – 10 octombrie 2020, Coord. științifici: L., POGOLȘA et alii. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2020 (Tipogr. „Print-Caro”), p. 402-408 (0,42 c.a.). ISBN 978-9975-48-178-6.

VRABII, Violeta, Premise și provocări societale în profesionalizarea cadrelor didactice. În: *Educația: factor primordial în dezvoltarea societății*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 09 – 10 octombrie 2020, Coord. științifici: L. POGOLȘA et alii. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației, 2020 (Tipogr. „Print-Caro”), p. 437-441 (0,30 c.a.). ISBN 978-9975-48-178-6.

POGOLȘA, Lilia, BUCUN, Nicolae, VICOL, Nelu (coord. șt.). *Educația: factor primordial în dezvoltarea societății*. Materiale ale Conferinței Științifice Internaționale, 9 octombrie 2020, IȘE. Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2020, 504 p. (30,24 c.a.). ISBN 978-9975-48-178-6

Articole de popularizare a științei

CIOBANU Lilia. Managementul formării profesionale continue a cadrelor didactice. În: Ziarul „Univers Pedagogic Pro”, 2020, nr. 41(736), 19 noiembrie 2020, p. 3, ISSN 1857-3282

VICOL Nelu. Lecturile: frumusețea vieții personale și profesionale. În: Ziarul „Univers Pedagogic Pro”, 2020, nr. 29(724), 27 august 2020, p. 2, ISSN 1857-3282

VICOL Nelu. Instruirea/formarea profesională între unificare, dinamica diferențierii și cybercultura. În: Ziarul „Univers Pedagogic Pro”, 2020, nr. 30(725), 3 septembrie 2020, p. 2, ISSN 1857-3282

VICOL Nelu, Institutul de Științe ale Educației: Conferința Științifică Internațională: factor primordial în dezvoltarea societății. În: Ziarul „Univers Pedagogic Pro”, 2020, nr. 36(731), 15 octombrie 2020, p. 1, 4-6. ISSN 1857-3282

VICOL Nelu. Patria din noi și noi la 2020. În: Ziarul „Univers Pedagogic Pro”, 2020, nr. 39(734), 3 noiembrie 2020, p. 5, ISSN 1857-3282

VICOL Nelu. Lilia Pogolșa – construcția de crez științific, profesional și managerial. În: Ziarul „Univers Pedagogic Pro”, 2020, nr. 40(735), 12 noiembrie 2020, p. 3-4, ISSN 1857-3282

7. Diseminarea rezultatelor obținute în formă de prezentări (comunicări, postere, teze/rezume/abstracte) la foruri științifice

AFANAS, Aliona. Comunicare: *Repere teoretice și praxiologice ale curriculumului de formare profesională continuă*. Academia Română - Filiala Cluj-Napoca, Institutul de Istorie „George Barițiu”, Departamentul de cercetări socio-umane. Sesiunea științifică anuală, 18-20 noiembrie 2020, Cluj-Napoca.

CEBANU, Lilia, *Eficiența activității manageriale în formarea profesională continuă a cadrelor didactice*. In: „Educația: factor primordial în dezvoltarea societății”, Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 9 octombrie, 2020, IȘE

COJOCARU, V.Gh. Comunicarea *Formarea inițială a cadrelor didactice din perspectiva profesionalizării carierei didactice*. Conferința Științifică Internațională *Educația: Factor primordial în dezvoltarea societății*. IȘE, 9 octombrie 2020.

COJOCARU, V. Comunicarea *Calitatea formării inițiale universitare în opinia cadrelor didactice debutante*, Conferința Științifică Internațională *Educația: Factor primordial în dezvoltarea societății*. IȘE, 9 octombrie 2020.

COJOCARU, V.Gh. Comunicarea: *Formarea inițială a cadrelor didactice din perspectiva profesionalizării carierei didactice*. Conferința Științifică Internațională *Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului*. UPSC, 8 octombrie 2020.

COJOCARU, V. Comunicarea *Calitatea formării inițiale universitare în opinia cadrelor didactice debutante* Conferința științifică internațională „*Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului*”. UPSC, 8 octombrie 2020..

ISAC, Ștefania. Comunicarea *Idealul pedagogic în contextul provocărilor societale*. Conferința Științifică Internațională *Educația: factor primordial în dezvoltarea societății*., 9 octombrie 2020. Chișinău: IȘE.

MOGÎLDEA, I. Comunicarea în plen *Influența mediului școlar asupra dezvoltării traseului de profesionalizare a cadrelor didactice* 09 octombrie 2020, Conferința Științifică Internațională „Educația: factor primordial în dezvoltarea societății”, IȘE, Chișinău

POGOLȘA, Lilia, Comunicarea *Profesionalizarea pedagogică a cadrelor didactice: un prezent recuperabil?* Conferința Științifică Internațională *Educația: factor primordial în dezvoltarea societății*., 9 octombrie 2020. Chișinău: IȘE.

VICOL, Nelu. Comunicarea *Creativitatea: cunoaștere autentică și creativă*, 15-16 mai 2020, Conferința Internațională „Didactica: tradiție, actualitate, perspective”. Ediția a VI-a, Chișinău, Republica Moldova-Alba Iulia, România

VICOL, Nelu. Comunicarea *Cunoașterea frumuseții umane în contextul educației corective*, 28-29 septembrie 2020, Conferința Internațională „Educația din perspectiva valorilor”, ediția a XII-a, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba-Iulia, România

VICOL, Nelu, Comunicarea în plen *Arii de fundamentare a paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice*, 09 octombrie 2020, Conferința Științifică Internațională „Educația: factor primordial în dezvoltarea societății”, IȘE, Chișinău

VICOL, Nelu. Comunicarea în secțiune. *Un incipit al pedagogiei: profesorul mentalesc*, 09 octombrie 2020, Conferința Științifică Internațională „Educația: factor primordial în dezvoltarea societății”, IȘE, Chișinău

VRABII, Violeta, Premise și provocări societale în profesionalizarea cadrelor didactice. În: *Educația: factor primordial în dezvoltarea societății*. Materialele Conferinței Științifice Internaționale, 09 – 10 octombrie 2020, IȘE

8. Protecția rezultatelor obținute în formă de obiecte de proprietate intelectuală (după caz)

Lista OPI obținute în cadrul realizării proiectului, cu indicarea instituției ce a acordat OPI, nr. de identificare, autorilor, datei de înregistrare.

9. Materializarea rezultatelor obținute

VRABII, Violeta, *Branding profesional în educație*. Ghid metodologic. Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2020,

ISAC, Ștefania, *Diagnosticarea nivelului de profesionalizare a cadrelor didactice* (în cur de apariție, decembrie). Chișinău: Tipogr. „Print-Caro”, 2020, 92 pagini (5,04 c.a.)

Forme de materializare a rezultatelor cercetării în cadrul proiectului pot fi materiale didactice (manuale, ghiduri, compendii etc.), produse, utilaje și servicii noi, teze susținute (master/dororat/habilitat), documente ale autorităților publice aprobate etc.

Se indica forma de materializare și impactul social și/sau economic

10. Dificultățile în realizarea proiectului

Nerespectarea termenilor de realizare a activității științifice în conformitate cu perioadele indicate în proiect.

Finanțare întârziată și respectiv, remunerare a muncii cercetătorilor UPS „I. Creangă” din Chișinău și ai Universității de Stat „B.-P. Hasdeu” din Cahul cu întârziere de 3-5 luni. Deficiențe în gestionarea problemelor privind semnarea și prezentarea documentelor solicitate de către Agenția de Cercetare și Dezvoltare (Acte de primire-predare a lucrărilor de cercetare științifică executate, Tabelul de Pontaj etc.), rețineri, tergiversări admise pe parcursul anului din partea factorilor de decizie ai universităților partenere, puțin interesați/implicați în derularea Proiectului, deși vizează direct misiunea acestor instituții, aspecte, care au provocat atât blocarea finanțării la timp, cât și tensionarea situației de activitate.

11. Concluzii

Rezultatele cercetărilor materializate în trei monografii, în capitole ale studiului științifico-metodologic (lucrare colectivă), în studiul metodologic de diagnosticare și în articolele științifice ale membrilor echipei relevă că profesionalizarea cadrelor didactice se realizează calitativ și eficient în configurarea paradigmei vizualizată în următoarele concepte și poziționări teoretice și praxiologice:

- provocările societale conferă profesionalizării deschidere și flexibilitate evolutive în cadrul paradigmei bazate pe idei, concepte, strategii, metodologii, metode, mecanisme, modele și reguli stabilite, validate și general acceptate;
- orizontul nivelului de profesionalizare ține de poziționări personale și profesionale ale cadrelor didactice în raport cu fenomenul educațional;

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.45

Cheltuieli, mii lei						
Denumirea	Cod		Anul de gestiune			
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat	Executat	Sold
Cheltuieli	2	781,1		767,1	595,1	172,0
Cheltuieli de personal	21	728,9		728,9	590,6	138,3
Remunerarea muncii	211	571,7		571,7	463,9	107,8
Remunerarea muncii angaj. conf. statelor	2111	571,7		571,7	463,9	107,8
Remunerarea muncii angaj. conf. statelor	211180	571,7		571,7	463,9	107,8
Contribuții și prime de asigurări obligatorii	212	157,2		157,2	126,7	30,5
Contribuții de asigurări sociale de stat oblig.	212100	131,5		131,5	106,0	25,5
Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală	212200	25,7		25,7	20,7	5,0
Bunuri și servicii	22	47,2	-14,0	33,2		33,2
Deplasări	2227	16,5	-14,0	2,5		2,5
Deplasări peste hotare	222720	16,5	-14,0	2,5		2,5
Servicii	2229	30,7		30,7		30,7
Servicii de editare	222910	22,0	+8,7	30,7		30,7
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	8,7	-8,7			
Indemn. pentru incapacitatea temporară de munca achitate din mijl. financiare ale angaj.	273	5,0		5,0	4,5	0,5
Indemn. pentru incapacitatea temporară de munca achitate din mijl. financiare ale angaj.	273500	5,0		5,0	4,5	0,5
Stocuri de materiale circulante	33	5,0	+14,0	19,0		19,0
Materiale pentru scopuri didactice, științifice și alte scopuri	335110	5,0	+2,0	7,0		7,0
Materiale de uz gospodăresc și rechizite de birou	336110		+12,0	12,0		12,0
Total		786,1		786,1	595,1	191,0

Conducătorul organizației Nelușel / (Vicol Nelu)

Contabil șef Furtuna / (Furtuna Zinaida)

Conducătorul de proiect Nelușel / (Vicol Nelu)

Data: 30.01.2020

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

Componența echipei proiectului
Cifrul proiectului: 20.80009.0807.45

Echipei proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Vicol Nelu	1952	dr.	0,5	03.01.2020	
2.	Țvircun Victor	1955	dr. hab.	0,5	03.01.2020	
3.	Afanas Aliona	1974	dr.	1		
4.	Isac Ștefania	1949	dr.	1	03.01.2020	
5.	Țințari Vasile	1989		1		
6.	Orîndaș Lilian	1984		1	03.01.2020	11.02.2020
7.	Cebanu Lilia	1981	dr.	0,25	03.01.2020	
8.	Pogolșa Lilia	1963	dr. hab	0,25	03.01.2020	
9.	Vrabii Violeta	1973	dr.	0,25	03.01.2020	
10.	Melnic Natalia	1977	dr.	0,25	03.01.2020	
Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare						1%

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2020					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.	Vicol Nelu	1952	dr.	0,5	
2.	Țvircun Victor	1955	dr. hab.	0,5	
3.	Afanas Aliona	1974	dr.	0,75	03.01.2020
4.	Isac Ștefania	1949	dr.	1	
5.	Cebanu Lilia	1981	dr.	0,25	
6.	Pogolșa Lilia	1963	dr. hab	0,25	
7.	Vrabii Violeta	1973	dr.	0,25	
8.	Melnic Natalia	1977	dr.	0,25	
9.	Gaiciuc Valentina	1957		0,5	03.01.2020
10.	Gherștega Tatiana	1963	dr.	0,5	03.01.2020
11.	Ghenciu Nicolae	1965		0,5	12.02.2020

12.	Berlinschi Eugenia	1953		0,25	01.03.2020
13.	Berlinschi Eugenia	1953		0,25	01.04.2020

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării	1 %
--	-----

Conducătorul organizației Nelu Nelu / (Vicol Nelu)

Contabil șef Z. Furtuna / (Furtuna Zinaida)

Conducătorul de proiect Nelu Nelu / (Vicol Nelu)

Data: 30 noiembrie 2020

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare a proiectului *Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale, cifra proiectului: 20.80009.0807.45*

Partener: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Cheltuieli, mii lei						
Denumirea	Cod		Anul de gestiune			
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat	Executat	Sold
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	236.2		236.2	59.1	177.1
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	42.6		42.6	10.6	32.0
Prime de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de angajator și angajați pe teritoriul țării	212210	10.7		10.7	2.7	8.0
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	9.0		9.0		9.0
Servicii de cercetări științifice	222930	5.4		5.4		5.4
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	15.7		15.7		15.7
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizite de birou	315110			0.7		0.7
Procurarea activelor nemateriale	317110			0.0		0.0
Procurarea pieselor de schimb	332110			0.0		0.0
Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare	334110			0.0		0.0
Total		320.3	0.0	320.3	72.4	247.9

Rector interimar, UPS „Ion Creangă” din Chișinău

URSU Ludmila

Contabil șef, UPS „Ion Creangă” din Chișinău

OJOG Rodica

Conducătorul de proiect

VICOL Nelu

Componența echipei proiectului

*Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice
în contextul provocărilor societale, cifra proiectului: 20.80009.0807.45*

Partener: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Cojocaru Vasile	1946	prof. univ., dr. hab. pedagogie	1,0 normă - cercetător științific principal	02.01.2020	-
2.	Cojocaru Valentina	1959	conf. univ., dr. în pedagogie	1,0 normă - cercetător științific coordonator	02.01.2020	-

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	
--	--

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2020					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.	----				
2.	----				

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării	
---	--

Rector interimar, UPS „Ion Creangă”

URSU Ludmila

Contabil șef

OJOG Rodica

Conducătorul de proiect

VICOL Nelu

INSTITUȚIA PUBLICĂ
UNIVERSITATEA DE STAT
„BOGDAN PETRICEICU HASDEU” din CAHUL
Numărul de identificare de stat – codul fiscal: 1007603002825

Public Institution
CAHUL STATE UNIVERSITY “BOGDAN PETRICEICU HASDEU”

IDNO: 1007603002825

Piața Independenței, nr. 1, Cahul, MD-3909, Republica Moldova
Tel: (373 299) 2 24 81 Fax: (373 299) 2 47 52 E-mail: rectorat@usch.md

NOTĂ INFORMATIVĂ

cu privire la cheltuielile efectuate la 30.11.2020 pentru
implementarea proiectului ” Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor
didactice în contextul provocărilor societale” cu cifrul 20.80009.0807.45
nr. contractului 117/2-PS din data 03.01.2020

Acte anexate:

- 1) Devizul de cheltuieli (file 1)
- 2) Borderoul centralizator (file 1)

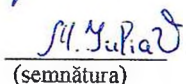
Directorul organizației

CORNEA Sergiu
(numele, prenumele)

(semnătura)

Coordonator partener

MOGÎLDEA Iulianna
(numele, prenumele)

(semnătura)

/Contabil șef/economist

SIMORA Nadejda
(numele, prenumele)

(semnătura)

Chișinău 2020

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare a proiectului *Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale, cifrul proiectului: 20.80009.0807.45*

Partener: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Cheltuieli, mii lei						
Denumirea	Cod		Anul de gestiune			
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat	Executat	Sold
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	236.2		236.2	59.1	177.1
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	42.6		42.6	10.6	32.0
Prime de asigurare obligatorie de asistenta medicală achitate de angajator și angajați pe teritoriul țării	212210	10.7		10.7	2.7	8.0
Deplasări în interes de serviciu peste hotare	222720	9.0		9.0		9.0
Servicii de cercetări științifice	222930	5.4		5.4		5.4
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	15.7		15.7		15.7
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizite de birou	315110			0.7		0.7
Procurarea activelor nemateriale	317110			0.0		0.0
Procurarea pieselor de schimb	332110			0.0		0.0
Procurarea medicamentelor și materialelor sanitare	334110			0.0		0.0
Total		320.3	0.0	320.3	72.4	247.9

Rector interimar, UPS „Ion Creangă” din Chișinău

URSU Ludmila

Contabil șef, UPS „Ion Creangă” din Chișinău

OJOG Rodica

Conducătorul de proiect

VICOL Nelu

Componența echipei proiectului

*Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice
în contextul provocărilor societale, cifra proiectului: 20.80009.0807.45*

Partener: Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Cojocaru Vasile	1946	prof. univ., dr. hab. pedagogie	1,0 normă - cercetător științific principal	02.01.2020	-
2.	Cojocaru Valentina	1959	conf. univ., dr. în pedagogie	1,0 normă - cercetător științific coordonator	02.01.2020	-

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2020					
Nr	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.	----				
2.	----				

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării

Rector interimar, UPS „Ion Creangă”

URSU Ludmila

Contabil șef

OJOG Rodica

Conducătorul de proiect

VICOL Nelu

UNIVERSITATEA DE STAT „B.P.HASDEU” DIN CAHUL

Rector

BORDEROU DE CALCUL AL SALARIULUI PE LUNILE IANUARIE-IUNIE ALE ANULUI 2020

în cadrul proiectului cu cifrul 20.80009.0807.45, nr. contractului 117/2-PS data 03.01.2020

Nr. d/o	Numele, prenumele	Funcția în cadrul proiectului	Norma de angajare	Salariul calculat semestrul I	Rețineri la salariu				Salariul spre plată	Asigurarea socială achitată de patron (18 %)	Asigurarea medicală achitată de patron (4,5 %)
					Fondul de pensii (6 %)	Asigurarea medicală (4,5 %)	Impozitul pe venit (12 %)	Cotizații sindicale			
1	Mogildea Iulianna	Cercetător științific stagiar	0.25 unitate	8021,9	481,2	360,9	591,3	80,2	6508,3	1443,9	360,9
2	Radu Corina	Cercetător științific stagiar	0.25 unitate	8021,5	481,2	360,9	621,3	80,2	6477,9	1443,8	360,9
TOTAL				16043,4	962,4	721,8	1212,6	160,4	12986,2	2887,7	721,8

Coordonator partener

Iulianna MOGÎLDEA.

Contabil

Nichiforeac M.

Nelu VICOL

**EDUCAȚIA CORECTIVĂ.
O METAFORĂ SOCIETALĂ,
CULTURALĂ ȘI PSIHOPEDAGOGICĂ**

Chișinău – 2020

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
Institutul de Științe ale Educației

Nelu VICOL

**EDUCAȚIA CORECTIVĂ.
O METAFORĂ SOCIETALĂ,
CULTURALĂ ȘI PSIHOPEDAGOGICĂ**

Monografie

Chișinău – 2020

CZU 37.015

V-55

Aprobată spre editare
de *Consiliul Științifico-Didactic* al Institutului de Științe ale Educației

Lucrarea este elaborată în cadrul Proiectului 20.80009.0807.45:
„*Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale*”

Prefață: Victor ȚVIRCUN, *dr. hab., prof. univ.*,

Referenți:

Vasile COJOCARU, *dr. hab., prof. univ.*, UPS „*Ion Creangă*”
Aliona AFANAS, *dr., conf. univ.*, IȘE
Ștefania ISAC, *dr., conf. univ.*, IȘE
Maria HADÎRCĂ, *dr., conf. cercet.*, IȘE
Rodica SOLOVEI, *dr., conf. univ.*, IȘE
Lilia CEBANU, *dr.*, IȘE
Natalia MELNIC, *dr., lector univ.*, IȘE
Iuliana Petronela BARNA, *dr., conf. univ.*,
Universitatea „*Dunărea de Jos*”, Galați, România

ISBN 978-9975-48-169-4

© Institutul de Științe ale Educației

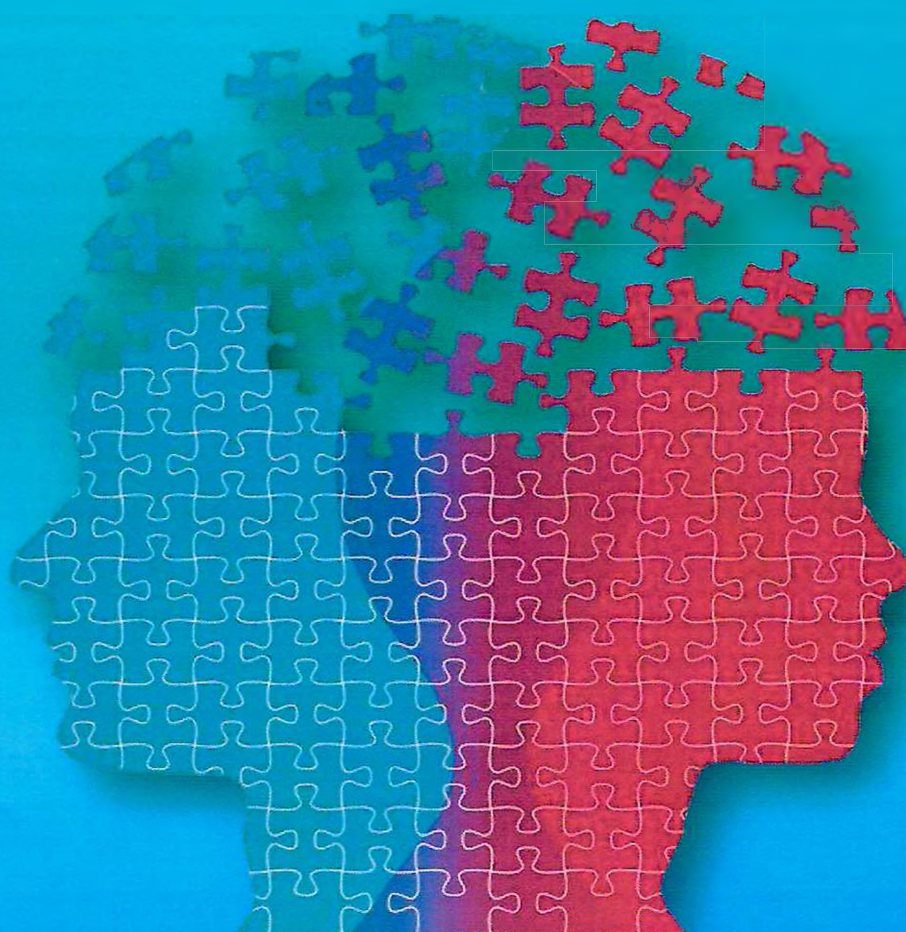
CUPRINSUL

<i>PREFATĂ (dr. hab., prof. univ. Victor Țvircun)</i>	7
PROLEGOMENE	
Despre principiul armoniei și al coerenței în educația personalității	11
Esența raporturilor (inter)umane în educația personalității.....	22
REALITĂȚI SOCIETALE ȘI CULTURALE ÎN EDUCAȚIE	
Nimic nu este inventat, totul se transmite	37
Schimbarea socială: logica asumpțiilor.....	45
Perspective sociale în dezvoltarea umană	50
EDUCAȚIA CORECTIVĂ: CONTEXTE EPISTEMICE ȘI ARGUMENTĂRI	
Precizări terminologice	57
Pldoarie pentru cunoașterea frumuseții umane.....	60
NEVOIA DE LIMBAJ ȘI DE COMUNICARE ÎN EDUCAȚIA CORECTIVĂ	
Construirea cunoașterii individuale culturale și sociale.....	81
CADRUL DIDACTIC: CONTRICIPANT AL EDUCAȚIEI CORECTIVE	
Vocație și misiune apostolică	95
Schimbare comportamentală profesională prin schimbarea contextelor mentale	104
CREATIVITATEA ÎN EDUCAȚIA CORECTIVĂ	
Cunoaștere calitativă și autentică	117
Dicotomia imaginație-creativitate	126
BIBLIOGRAFIE.....	137
ANEXE	147
Referință (<i>dr. conf. univ. Iuliana Barna</i>)	154
<i>File de manuscris</i>	156

VRABII VIOLETA

DEZVOLTAREA PERSONALĂ A CADRULUI DIDACTIC: PERSPECTIVE PSIHOsocIALE

Chișinău, 2020

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
Institutul de Științe ale Educației

VIOLETA VRABII

**DEZVOLTAREA PERSONALĂ
A CADRULUI DIDACTIC:
PERSPECTIVE PSIHOSOCIALE**

Monografie

Chișinău, 2020

CZU 37.091:316.612

V-93

Aprobată spre editare

de *Consiliul Științifico-Didactic* al Institutului de Științe ale Educației

Lucrarea este elaborată în cadrul Proiectului 20.80009.0807.45:

„*Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul provocărilor societale*”

Coordonator științific:

AGLAIDA BOLBOCEANU,
doctor habilitat în psihologie, profesor cercetător

Referenți:

Nicolae BUCUN, *dr. hab., prof. univ., IȘE*

Igor RACU, *dr. hab., prof. univ., UPS „Ion Creangă”*

Nina PETROVSCHI, *dr. hab., conf. univ., IȘE*

Oxana PALADI, *dr., conf. univ., IȘE*

Angela POTĂNG, *dr., conf. univ., USM*

Angela CUCER, *dr., conf. cerc., IȘE*

Rodica SOLOVEI, *dr., conf. cerc., IȘE*

ISBN 978-9975-56-803-6

© Institutul de Științe ale Educației

CUPRINS

PRELIMINARII.....	3
1. REPERE TEORETICE CU PRIVIRE LA DIMENSIUNILE PSIHOsocIALE ALE DEZVOLTĂRII PERSONALE A CADRULUI DIDACTIC	6
1.1. Dimensiuni psihosociale ale dezvoltării personale – abordări teoretico-practice.....	6
1.2. Dezvoltarea personală a cadrului didactic în contextul educației adulților.....	19
1.3. Orientări actuale cu privire la dimensiunile psihosociale ale dezvoltării personale a cadrului didactic.....	28
2. STUDIUL EXPERIMENTAL AL DIMENSIUNILOR PSIHOsocIALE ALE DEZVOLTĂRII PERSONALE A CADRULUI DIDACTIC	37
2.1. Designul studiului experimental	37
2.2. Dimensiunea cognitivă a dezvoltării personale a cadrului didactic	43
2.3. Constructul experimental al raportului dintre elementele constitutive ale dimensiunilor afectiv-motivaționale ale dezvoltării personale.....	53
2.4. Modelul <i>Dezvoltarea personală a cadrelor didactice din perspectiva psihosocială</i>	59
3. DIMENSIUNEA METODOLOGICĂ A DEZVOLTĂRII PERSONALE A CADRULUI DIDACTIC DIN PERSPECTIVA PSIHOsocIALĂ	70
3.1. Condițiile demersului formativ.....	70
3.2. Programul <i>Dezvoltarea personală a cadrului didactic din perspectiva psihosocială</i>	74
3.3. Impactul programului formativ asupra dimensiunilor afectiv-motivaționale ale dezvoltării personale a cadrului didactic.....	88
3.4. Valorile aplicative ale programului <i>Dezvoltarea personală a cadrului didactic din perspectiva psihosocială</i>	92

ÎNCHEIERE	115
BIBLIOGRAFIE	118
ANEXE	128
ANEXA 1. Chestionarul „Dezvoltarea personală a cadrului didactic”	128
ANEXA 2. Chestionarul „Dezvoltarea personală a angajatului din sfera financiară”	130
ANEXA 3. Interpretarea statistică a rezultatelor chestionarului „Dezvoltarea personală a cadrului didactic” pentru grupurile C și D.....	132
ANEXA 4. Scala de măsurare a autoeficacității	143
ANEXA 5. Test de examinare a nivelului de automotivare.....	144
ANEXA 6. Scala maturității emoționale <i>Friedmann</i>	146
ANEXA 7. Statistica descriptivă a loturilor din experimentul de constatare.....	148
ANEXA 8. Diferențe între loturi, în funcție de particularitățile profesionale	151
ANEXA 9. Diferențe între grupurile lotului <i>cadre didactice</i> , în funcție de vârstă	156
ANEXA 10. Rezultatele test și retest ale grupurilor: <i>experimental</i> , C1 și <i>de control</i> , C2	159
ANEXA 11. Rezultatele test și retest ale grupurilor: <i>experimental</i> , D1 și <i>de control</i> , D2.....	160
ANEXA 12. Omogenitatea grupurilor (<i>diferențe test</i>)	161
ANEXA 13. Diferențe test și retest între grupurile <i>experimental</i> și <i>de control</i>	162
ANEXA 14. Diferențe retest între grupurile <i>experimental</i> și <i>de control</i>	163
ANEXA 15. Ședințele programului „Dezvoltarea personală a cadrului didactic din perspectiva psihosocială”	164
ANEXA 16: Rezultatele aplicative ale programului formativ	190
ANEXA 17: Metoda „ <i>Limbajul culorilor</i> ”.....	197
ANEXA 18: Fișa de evaluare a programului „Dezvoltarea personală a cadrului didactic din perspectiva psihosocială”.....	200

Vasile Gh. Cojocaru,

Valentina Cojocaru

FORMAREA CADRELOR DIDACTICE
din perspectiva profesionalizării carierei didactice:
semnificații și implicații actuale

Chișinău, 2020

SHOT ON REDMI 7
AI DUAL CAMERA

Vasile Gh. Cojocaru, Valentina Cojocaru

FORMAREA CADRELOR DIDACTICE
din perspectiva profesionalizării carierei didactice:
semnificații și implicații actuale

Chișinău, 2020

Lucrarea a fost aprobată pentru editare prin decizia
Senatului Universității Pedagogice de Stat „I. Creangă” din Chișinău,
proces-verbal nr. 2 din 01.10.2020

Lucrarea este elaborată și editată în cadrul Proiectului interinstituțional de cercetare
„Fundamentarea paradigmei de profesionalizare a cadrelor didactice în contextul
provocărilor societale”

Referenți științifici:

Otilia Dandara, doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, prorector USM

Racu Igor, doctor habilitat în psihologie, profesor universitar, prorector UPS „I. Creangă”

Lucrarea este un studiu monografic care abordează o problematică de maximă actualitate și importanță, precum este formarea cadrelor didactice din perspectiva profesionalizării carierei didactice. Lucrarea se remarcă prin integrarea conținutului teoretic-metodologic-praxiologic a domeniului examinat, specifică ideile, conceptele savanților consacrați din perspectiva prevederilor paradigmei Procesul Bologna și a Codului educației. Cercetarea vizează condițiile socio-psihipedagogice în asistarea traseului de profesionalizare a carierei didactice, prezintă criteriile și indicatorii de poziționare a activității de profesionalizare a cadrelor didactice la nivel universitar, reflectă expertizarea activității respective prin demersurile investigatorii și ameliorative realizate într-o manieră inovatoare, aplicându-se modelarea pedagogică și chestionarea pe un eșantion extins de participanți. De asemenea, sunt prezentate semnificațiile formării continue a cadrelor didactice în actualitate, sinteza problemelor și a cauzelor legate de dificultățile în domeniul respectiv, precum și soluțiile posibile de îmbunătățire.

Cojocaru, Vasile Gh.

Formarea cadrelor didactice din perspectiva profesionalizării carierei didactice: semnificații și implicații actuale / Vasile Gh. Cojocaru, Valentina Cojocaru ; referenți științifici: Otilia Dandara, Racu Igor. – Chișinău : S. n., 2020 (Tipogr. UPS "Ion Creangă"). – 216 p. : fig., tab.

Referințe bibliogr.: p. 211-216 (97 tit.). – 100 ex.

ISBN 978-9975-46-455-0.

37.091

C 61

CUPRINS

PREFAȚĂ - O profesie mito-poetică în viziune dinamică - prof. univ., dr., Anca Dragu	5
CUVÂNT ÎNAINTE	9
1. REPERE EPISTEMOLOGICE PRIVIND FORMAREA CADRELOR DIDACTICE DIN PERSPECTIVA PROFESIONALIZĂRII CARIEREI DIDACTICE	10
1.1. Considerații conceptuale, teoretice și metodologice privind profesionalizarea carierei didactice	10
1.2. Profesionalizarea cadrelor didactice, condiție pentru ameliorarea învățământului în actualitate	31
1.3. Analiza-sinteză a dialecticii transpunerii prevederilor Codului educației în curricula universitară din perspectiva profesionalizării carierei didactice	41
1.4. Epistemologia formării inițiale a cadrelor didactice în perspectiva profesionalizării	45
1.5. Stabilirea condițiilor socio-psihipedagogice în asistarea traseului de profesionalizare a carierei didactice	54
1.6. Criterii și indicatori de poziționare a activității de profesionalizare a cadrelor didactice la nivel universitar	73
2. EXPERTIZAREA IMPLEMENTĂRII PREVEDERILOR PROCESULUI BOLOGNA, CODULUI EDUCAȚIEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR PEDAGOGIC DIN R.MOLDOVA: DEMERSURI INVESTIGATORII ȘI AMELIORATIVE	84
2.1. Cercetare privind percepția actorilor procesului de formare inițială a cadrelor didactice asupra aplicării conceptului de profesionalizare a carierei didactice	84
2.2. Percepția cadrelor didactice debutante (1-3 ani) referitoare la gradul de satisfacere a pregătirii lor universitare din perspectiva profesionalizării carierei didactice	107
2.3. Reflecțiile studenților-pedagogi privind calitatea procesului de formare inițială profesională	112
2.4. Percepția cadrelor didactice universitare referitoare la gradul de satisfacere a implementării politicilor de formare inițială a cadrelor didactice în actualitate din perspectiva profesionalizării carierei didactice	125

3. SEMNIFICAȚIA ȘI GRADUL DE IMPORTANTĂ A LINIILOR DE ACȚIUNE ÎN	139
FORMAREA ÎNȚIALĂ A CADRELOR DIDACTICE ÎN ACTUALITATE DIN	140
PERSPECTIVA AMELIORĂRII PROCESULUI DE PROFESIONALIZARE	144
3.1 Strategii de formare	151
3.2 Învățământul la distanță/e-learning	153
3.3. Curriculumul universitar/oferta curriculară	154
3.4. Mobilitatea academică	155
3.5. Modelul profesiei didactice/profilul de competență didactică	156
3.6 Sistemul de evaluare	158
3.7. Calitatea formării cadrelor didactice	159
3.8. Implicare/participare	161
3.9. Motivația învățării	162
3.10. Sistemul de management al calității	163
3.11. Creditele transferabile	
3.12. Resursele	167
4. SINTETIZAREA PROBLEMELOR ȘI DETERMINAREA CAUZELOR LEGATE DE	167
DIFICULTĂȚI PRIVIND FORMAREA ÎNȚIALĂ A CADRELOR DIDACTICE	169
4.1. Sinteza dificultăților în calea formării inițiale de calitate a cadrelor didactice	
4.2. Considerații conceptuale de intensificare a procesului de formare a cadrelor didactice	173
5. FORMAREA CONTINUĂ - PREMISĂ A PROFESIONALIZĂRII CARIEREI	173
DIDACTICE	184
5.1. Formarea continuă a cadrelor didactice: semnificații și implicații actuale	189
5.2. Competența de (auto)formare continuă	208
5.3. Formarea managerilor școlari în perspectiva profesionalizării carierei	209
CONCLUZII GENERALE	211
RECOMANDĂRI	
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	